

Ce urmeaza?

Piata bursiera romaneasca si-a continuat evolutia negativa din anul 2008 si in ultimele saptamani. Chiar daca la nivelurile cursurilor de tranzactionare am inregistrat o oarecare stabilizare, la nivelul lichiditatii si al increderii investitorilor in piata lucrurile au continuat sa se deprecieze. Piata parcurge o perioada de contractie cautand sa isi gaseasca acele minime de la care sa poate reconstrui o noua perioada de crestere.

Exista in continuare un grad ridicat de incertitudine in special in ceea ce priveste termenul scurt. Piata se zbate intr-un mediu puternic antagonic: intre eticheta de ieftin care se poate pune pe majoritatea titlurilor listate si atmosfera pesimista ce insoteste piata. Tot mai multi dintre investitori considera ca nivelurile la care au ajuns multe companii sunt atractive pentru a investi, insa asteptarile privind noi posibile evolutii negative inhiba prezenta acestora in piata. Avem astfel o atitudine de tipul "asteapta si mai vezi" tipica pietelor mici. Ce s-ar putea intampla pentru ca acest scenariu sa se schimbe radical?

In primul rand trebuie sa observam ca experienta ultimilor ani ne-a demonstrat cu prisosinta ca cei care pot determina schimbarea unui trend pe piata romaneasca au fost investitorii mari, cei care au resursele financiare si de "atitudine investitionala" pentru a impune analiza rece, fundamentala in fata unei psihologii puternic speculative a micilor investitori. Acesti investitori sunt in general straini tinand cont ca gradul redus de dezvoltare al pietei financiare romanesti nu a permis aparitia unor astfel de investitori autohtoni. Ca atare piata si-a format un reflex in a vedea "salvarea" de la evolutiile pozitive ale marilor pietee bursiere. Cea mai buna dovada a acestui adevar incontestabil al pietei il reprezinta asa numitul proces de corelare al bursei romanesti cu bursele straine, proces "asigurat" in mod ciudat chiar de investitorii autohtoni. Cand pietele straine scad logica speculativa a investitorilor romani ii determina sa actioneze de la premiza unor scaderi asemanatoare si pe piata interna; cand pietele straine cresc observam o inhibare a pietei si vagi incercari de revenire. Explicatia: investitorii romani, dupa o perioada prelungita de scadere, detin in portofolii mai mult actiuni decat numerar iar ca atare pot actiona semnificativ doar in pozitia de vanzatori.

Insa ce ar putea determina o revenire a unor investitori de calibru pe piata romaneasca? Evident doar o viziune optimista asupra prezentei acestora pe o astfel de piata. Aici putem conta pe avantajul unei imagini care chiar daca in ultimele luni a cunoscut o evidenta degradare in ochii investitorilor straini poate foarte usor sa sufere o imbunatatire semnificativa tinand cont ca aceasta imagine nu este legata de rezultatele actuale (care ne-ar califica in randul performerilor) ci de asteptarile negative ce ne caracterizeaza.

Extrapoland la nivelul asteptarilor ar fi nevoie ca acesti investitori sa revina la o atitudine optimista privind evolutia pietelor bursiere in ansamblu. Din pacate momentul la care se va produce acest declic este inca practic imposibil de prezis. Dupa ce mare parte din efectele imediate ale crizei financiare americane au fost dezvaluite (prin anuntarea la finalul anului trecut si in cursul acestui an a pierderilor masive inregistrate de numeroase instituii financiare) urmeaza in acest moment evaluarea impactului pe care aceasta criza il are asupra fiecarui sector economic si implicit asupra fiecarei economii nationale. Acest lucru se va testa in primul rand odata cu anuntarea rezultatelor financiare ale companiilor pe primul trimestru din 2008 iar in al doilea rand pe baza indicatorilor macroeconomici pe care marile economii ii vor anuntat in urmatoarele doua-trei luni. Doar atunci am putea regasi predictibilitatea unui termen in care optimisul referitor la pietele bursiere sa redevina un atribut al investitorilor.

Revenind la bursa romaneasca este posibil ca in urmatoarele doua-trei luni sa asistam la o piata in care gasirea unui directii clare sa fie mai mult decat dificila si in care consolidarea unui nivel de suport sa necesite timp mai mult decat de obicei in astfel de situatii. Totusi pentru cei care isi "permit" orizonturi de timp de peste un an de zile actualele conditii de piata ar putea fi favorabile in incercarea de a construi portofolii de valori mobiliare care sa performeze semnificativ in urmatorul an. Mai avem inca de traversat o perioada dificila, insa bazele solide din prezent ale economiei romanesti ar trebui cu siguranta sa asigure un final pozitiv pentru aceasta etapa a pietei bursiere romanesti.

Alin BRENDEA
Dir. Operatiuni Prime Transaction
11 aprilie 2008